

FENOMENUL PATRIMONIULUI CULTURAL ÎN DEZBATERI INTERNAȚIONALE LA CHIȘINĂU

Doctor habilitat în studiul artelor și culturologie, doctor habilitat în istorie

Liliana CONDRATICOVA

E-mail: condraticova.asm@gmail.com

Academia de Științe a Moldovei

Doctor habilitat în arte vizuale **Nicoleta VORNICU**

E-mail: cmctaboriasi@yahoo.com

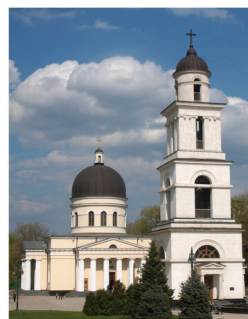
Centrul de Cercetări T.A.B.O.R., Iași

Conceptul de patrimoniu vine din necesitatea omului și a societății de a identifica, promova și valorifica cele mai importante creații ale înțelepciunii umane. Generată din inițiativa necondiționată a unui grup de cercetători din Chișinău și Iași, care nu puteau rămâne dezinteresați față de tezaurul cultural al țării, urmărind cu nepăsare cum dispar sau se schimbă (și nu totdeauna spre bine) construcțiile arhitecturale, piesele și obiectele de patrimoniu, conferința științifică internațională „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” a ajuns la cea de-a II-a ediție, organizată în anul curent on-line de către Academia de Științe a Moldovei, Secția Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte, în data de 22-23 septembrie 2020.

Lucrările conferinței au fost dedicate Zilelor Europene ale Patrimoniului, sărbătorite tradițional la finele lui septembrie, în cele 50 de țări semnatare ale

Convenției Culturale Europene (1954). În anul 2020, la inițiativa comună a Comisiei Europene și a Uniunii Europene, Zilele Europene ale Patrimoniului s-au desfășurat sub genericul „Patrimoniul și educația”, aspecte regăsite cu plenitudine în comunicările susținute de participanți. Or, cercetarea, educația, societatea sunt acei piloni importanți care au un cuvânt greu de spus în valorificarea științifică, culturală, economică a obiectelor de patrimoniu material și imaterial, în educarea tinerii generații în spiritul respectului pentru tezaurul antecesorilor noștri, în aplicarea rezultatelor obținute în beneficiul societății, pentru dezvoltarea durabilă a acesteia. Ne-am propus ca scop, prin realizarea conferinței științifice internaționale, transformarea patrimoniului cultural în sursă de dezvoltare și coeziune socială, precum și integrarea patrimoniului cultural în diverse sfere ale serviciilor publice.

PATRIMONIUL CULTURAL DE IERI – IMPLICAȚII ÎN DEZVOLTAREA SOCIETĂȚII DURABILE DE MÂINE

Conferința și-a ținut lucrările la Academia de Științe a Moldovei, parteneri și de această dată fiind Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Universitatea de Stat din Moldova, Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R., Iași, România, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași, România, Institutul de Etnologie din Lvov, Academia Națională de Științe a Ucrainei.

Mesaje de salut au fost adresate participanților la conferință de m. c. Victor Moraru, vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei, conducător al Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte, Andrei Chistol, secretar de stat în domeniul culturii, MECC, dr. hab. Nicoleta Vornicu, director al Centrului de Cercetări T.A.B.O.R., Iași, dr. hab. prof. univ. Otilia Dandara, rector al Universității de Stat din Moldova, dr. hab. Aurelia Hanganu, rector al Universității de Stat „Dimitrie Cantemir”, Elena Pintilei, director al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, toți vorbitorii punctând asupra ideii că Republica Moldova deține un patrimoniu deosebit de bogat, care a devenit o resursă strategică pentru o societate durabilă, pentru o Europă durabilă, și este de datoria noastră să atragem atenția asupra posibilităților oferite de patrimoniul nostru cultural, material, imaterial, precum și cel uman. Cert este că actualmente în Republica Moldova există un hiatus mare de informații în domeniul promovării patrimoniului cultural. Ideea realizării conferinței a fost condiționată de necesitatea asigurării unui pachet informativ-formativ care să acopere tematica protecției patrimoniului cultural mobil și imobil, să aibă un impact asupra modernizării și dezvoltării societății în gestiunea căreia se află patrimoniul de ieri.

Cele 115 comunicări, prezentate de 109 participanți la conferință – cercetători științifici din domeniul artelor vizuale și audiovizuale, istorie, etnologie, filologie, cadre didactice, manageri de instituții în gestiunea cărora se află mai multe obiecte și piese de patrimoniu, muzeografi, restauratori, doctoranzi, masteranzi – au fost concentrate în 6 secțiuni, după cum urmează: secțiunea I *Patrimoniul artistic în context național și internațional (arte vizuale și audiovizuale)*, secțiunea II *Conservarea și restaurarea patrimoniului cultural*, secțiunea III *Patrimoniul istoric și educațional*, secțiunea IV *Patrimoniul etnologic*, secțiunea V *Studii filologice și literare* și secțiunea VI *Cultura memoriei și patrimoniul cultural în societatea post-totalitară: politici, practici și proiecte de valorificare științifică*.

Apreciem prezența a zeci de cercetători versați în domeniu, dar și zeci de tineri care nu sunt indi-

ferenți de soarta patrimoniului, de moștenirea care le-a revenit și pentru care sunt responsabili, iar alături de seniorii din cercetare și educație, acești tineri au oportunitatea de a învăța lucruri noi, de a utiliza noi metodologii și de a împărtăși din cunoștințele și aptitudinile sale, folosind la maxim posibilitățile noulor tehnologii informaționale și a rețelelor de socializare pentru a promova patrimoniul cultural al țării. Este îmbucurător faptul că la cea de-a II-a ediție ne-au onorat cu prezența on-line mai mulți cercetători științifici și cadre didactice din România, Ucraina, Federația Rusă, Uzbekistan, care au susținut 28 de comunicări.

Subliniind impactul științific, social, educațional, economic al evenimentului și totalizând problemele actuale pe marginea patrimoniului cultural, discutate în cadrul conferinței internaționale, concluzionăm că patrimoniul cultural contează nu doar pentru Europa, ci este important în primul rând pentru fiecare dintre noi, ca persoană, societate, stat. Patrimoniul cultural nu este doar un cuvânt în vogă pe care îl rostim solemn cu ocazia Zilelor Europene ale Patrimoniului. Este un bun al tuturor, o moștenire care trebuie valorificată, protejată și transmisă urmașilor, fiind conștienți de faptul că pasivitatea și indiferența duc la distrugerea și pierderea irecuperabilă a patrimoniului care ne identifică ca națiune.

În cadrul evenimentului a fost lansat un film de promovare a conferinței științifice și a patrimoniului cultural, lucrările conferinței fiind disponibile la linkul https://www.youtube.com/watch?v=_dFrQBbn490&feature=youtu.be&ab_channel=IDSITV.

Prin rezultatele obținute în cadrul celei de-a doua ediții a conferinței „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine” vor fi identificate noi soluții pentru obiectivele de conservare a pieselor de patrimoniu ce reprezintă un instrument eficient de lucru, pus la dispoziția factorilor responsabili, în măsură să gestioneze decizii menite să amelioreze condițiile de salvagardare a patrimoniului din Republica Moldova. Va fi îmbunătățit nivelul de competențe și de aptitudini-cheie privind autentificarea și valorificarea patrimoniului; vor fi actualizate informațiile existente despre patrimoniul cultural prin realizarea unui plan de activități comune de expertizare, restaurare, management cultural și identificarea măsurilor urgente care trebuie implementate printr-o cooperare strategică consolidată, prin utilizarea instrumentelor UE de transparență, pentru salvarea unor valori de patrimoniu și elaborarea unor noi perspective de promovare a tezaurului moștenit.